

STOLECZNA Szachy Błyskawiczne wyborcza.pl WYCHODZI 24 GODZINY NA DOBĘ

Złoto dla Węgier i Ukrainy. Braz Bartosza Soćko

Ponad 747 szachistów i szachistek zmierzyło się w Mistrzostwach Europy w Szachach Szybkich i Błyskawicznych, które w weekend odbyły się w Warszawie

Tak wyglądał turniej w Pałacu Kultury

Magdalena Dubrowska

Największy europejski szachowy turniej open został rozegrany w Sali Marmurowej w Pałacu Kultury. Najlepsi zawodnicy grali w ogrodzonej barierkami łoz, a ich partie ruch po ruchu wyświetlały się na telebimie. Przy ustawionych w rzędy stołach z szachownicami i zegarami elektrycznymi walczyli zawodnicy z 29 krajów, m.in.: Rosji, Ukrainy, Francji, Austrii, Niemiec, Litwy.

Wśród grających było ponad 200 dzieci, a najmłodszym uczestnikiem okazał się pięcioletni Marcel Maciejek z Białegostoku, który mimo młodego wieku ma już IV kategorię szachową. Najstarsi zawodnicy mieli 76 lat, wśród nich byli Bronisław Jefimow z Warszawy i Henryk Budrewicz z Góry Kalw-

rii. W turnieju startowało też ponad sto kobiet, w tym pięć arcymistrzyń.

Arcymistrz nie przegrał

Warszawskie mistrzostwa to najsilniejsza taka impreza w Europie, co przekłada się na liczbę zawodników z międzynarodowymi tytułami szachowymi. W tym roku w zawodach wzięło udział 42 arcymistrzów z reprezentantem Rosji Władimirem Malachowem (ranking 2708) na czele. Malachow to cudowne dziecko rosyjskich szachów z lat 90., a obecnie jeden z czołowych arcymistrzów tego kraju, członek reprezentacji Rosji na olimpiadzie szachowej w Chanty-Mansyjsku i trzykrotny medalista ME. Przez kilka lat łączył szachy z pracą naukową w dziedzinie fizyki, ale ostatecznie postawił na „królewską grę”. Najwcześniejszym Polakiem był Radosław Wojtaszek z klubu MTS Kwidzyn (czwar-

ta pozycja na liście startowej), mistrz Europy w szachach szybkich, srebrny medalista na ubiegłorocznej olimpiadzie szachowej w Stambule, ale to nie on ani Malachow cieszyli się ze zwycięstwa. Dwudniowe potyczki w kategorii szachów szybkich wygrał 17-letni arcymistrz z Węgier Robert Rapport, jeden z największych talentów światowych szachów. Zaprezentował największą odporność psychiczną i nie przegrał ani jednej partii, wygrał zaś trudne, lecz efektywne pojedynki czarnymi figurami przeciwko silnym arcymistrzom - m.in. właśnie Wojtaszkowi. Malachow zdobył tyle samo punktów co Rapport (9,5), ale miał niższy średni ranking przeciwników, zajął więc drugie miejsce. Brązowy medal zdobył Ormianin, arcymistrz Tigran Petrosian, który znalazł się w czołówce dzięki doskonałej serii pięciu zwycięstw w ostatnich rundach.

Najlepsza zawodniczka

Z kolei w szachach błyskawicznych złoty medal z dobył ukraiński szachista Anton Korobow. - Było ciężko! Rozegrałem 22 partie i 22 razy brakowało mi czasu, ale udało się - mówił Korobow po zawodach. Ukraiński arcymistrz ma 28 lat, a w szachy gra od piętego roku życia. - Warszawskie mistrzostwa są bardzo silne, przyjeżdżam na nie od 11 lat. To już taka tradycja przed Gwiazdką i Nowym Rokiem - wyznał.

Drugie miejsce w Blitzu zajął Władisław Tkachiev z Francji, a brązowy medal wywalczył Polak - Bartosz Soćko, dwukrotny mistrz Polski, zwycięzca wielu turniejów międzynarodowych. - Ten rok jest dla mnie zdecydowanie udany. Wygrałem wiele zawodów w szachach szybkich, ale także silny turniej open w Rydze. No i oczywiście po raz drugi zwycięży-

Wyniki mistrzostw

Mężczyźni - szachy błyskawiczne: 1. Anton Korobow (Ukraina) 18,5 pkt, 2. Władisław Tkachiev (Francja) 17; 3. Bartosz Soćko (Polska) 17; 4. Richard Rapport (Węgry) 16,5; 5. Daniil Dubov (Rosja) 16,5; 6. Gabriel Sargissian (Armenia) 16,5; 7. Zaven Andriasian (Armenia) 16,5; 8. Radosław Wojtaszek (Polska) 16; 9. Tigran L. Petrosian (Armenia) 16; 10. Karen H. Grigoryan (Armenia) 16.

Mężczyźni - szachy szybkie: 1. Richard Rapport (Węgry) 9,5; 2. Władimir Malachow (Rosja) 9,5; 3. Tigran L. Petrosian (Armenia) 9,5; 4. Aleksander Moiseenko (Ukraina) 9; 5. Anton Korobow (Ukraina) 9; 6. Baadur Jobava (Gruzja) 9; 7. Bartosz Soćko (Polska) 9; 8. Ivan Salgado Lopez (Hiszpania) 9; 9. Igor Lysyj (Rosja) 9; 10. Michał Krassenkow (Polska) 9.

Kobiety - szachy szybkie i błyskawiczne: 1. Monika Soćko (Polska) 8; 2. Karina Szczepkowska-Horowska (Polska) 8; 3. Aleksandra Lach (Polska) 7,5. ●

łem w mistrzostwach Polski - podsumował szachista.

Najlepszą zawodniczką w szachach błyskawicznych i szybkich została pięciokrotna mistrzyni Polski Monika Soćko, która zdobyła 8 punktów i zajęła 38. miejsce w ogólnej klasyfikacji. To wybitna szachistka, jedyna w Polsce i jedna z niewielu kobiet na świecie posiadająca męski tytuł arcymistrza; zwyciężczyni silnie obsadzonego męskiego turnieju międzynarodowego w Tromsø w 2009 r.

Mistrzostwa Europy w Szachach Szybkich i Błyskawicznych na zlecenie Europejskiej Unii Szachowej od 2005 r. organizuje Fundacja Szachowa im. gen. Kazimierza Sosnkowskiego w ramach corocznego Memoriału Szachowego im. Stanisława Gawlikowskiego. Jednak w przyszłym roku turniej opuści Warszawę i przeniesie się do Wrocławia. ●

Międzynarodowe Turnieje Szachowe MetLife Amplico
rozgrywane w ramach XXXII Memoriału Stanisława Gawlikowskiego

Mistrzostwa Europy w Szachach Błyskawicznych
Mistrzostwa Europy w Szachach Szybkich

POD HONOROWYM PATRONATEM PREZYDENTA M.ST. WARSZAWY HANNY GRONKIEWICZ-WALTZ

SPONSORZY I MECENASI

MetLife Amplico

Ministerstwo Sportu i Turystyki

Mazowsze

ATMAN

IBM

GÜLERMAK

Falca

ibis

EGMONT

PATRONAT MEDIALNY

gazeta

TVPiP

Gazeta.pl

pap

CU
European Chess Union

www.polonichess.pl

Pałac Kultury i Nauki

Warszawa

13-15 XII 2013

Niezwykłe umysły

Dlaczego warto grać w szachy już od najmłodszych lat? Jakie korzyści z szachów ma dziecko, a jakie dorosły? Oto krótkie kompendium na podstawie artykułu Jana Maciei, prezesa Fundacji Szachowej im. gen. Kazimierza Sosnkowskiego

Magdalena Dubrowska

Jeśli uważasz, że szachy są nudne, albo że jesteś niewystarczająco inteligentny lub za stary, aby grać w szachy, są pewne rzeczy, które powinnoś wiedzieć.

Gra w szachy buduje zdolności intelektualne i pomaga w ich utrzymaniu. Dzieci, które biorą udział w programie szachowym, nie tylko uczą się grać w szachy, ale także poprawiają swoje uzdolnienia do matematyki, nauk przyrodniczych i języków obcych. Wyniki szkolnych testów dzieci, które nauczyły się grać w szachy, pokazały niesamowitą poprawę w stosunku do osiągniętych rok wcześniej. Nawet dzieci, które nie były najlepszymi szachistami, z reguły wykazywały poprawę.

Dorosłym szachy pomagają w poprawie pamięci, mogą też opóźnić lub zmniejszyć skutki choroby Alzheimera. Ostatnie badania opublikowane w „The New England Journal of Medicine” pokazały, że osoby powyżej 75. roku życia grające w szachy są mniej narażone na rozwój demencji niż ich niegrający rówieśnicy. Według dr. Roberta Freidlanda podobnie jak niewykorzystywany mięsień traci siłę, niewykorzystana tkanka mózgu prowadzi do utraty pracy mózgu.

Szachy dostarczają też korzyści emocjonalnych i społecznych. Dzieci, które biorą udział w grze, rozwijają umiejętności uczenia się, jak być dobrym zwycięzcą i honorowo przegrać. Uczą się uczciwości i sprawiedliwości, a nie oszustwa, pewności siebie i poczucia własnej wartości. Poprawia się też komunikacja ze światem - podczas gry w szachy dzieci muszą komunikować się z innymi.

Podczas gry w szachy rozwija się kreatywność, rosną umiejętności rozwiązywania problemów i długoterminowego planowania strategicznego. Obmyślanie kilku ruchów do przodu, osłabianie strategii przeciwnika to umiejętności bardzo ważne, które można również wykorzystać w realnym życiu.

Pomagają podejmować decyzje

- Nie ma genów na bycie przestępcą, nie ma genów na bycie geniuszem

Szachy to świetna gra i dla młodszych, i dla starszych

- twierdzi genetyczka prof. dr hab. Ewa Bartnik. To nie geny decydują, czy z nowo narodzonego dziecka wyrośnie genialny uczony. Geniusze to nie „odmieńcy” rodzący się z anomaliami w budowie mózgu. Funkcjonowanie umysłu dostosowuje się do sposobu jego wykorzystywania od trzeciego roku życia. Zdolności intelektualne są tym większe, im wcześniej są wykształcane i rozwijane, im bardziej używamy naszego „urządzenia do myślenia”.

Grając w szachy może podnieść IQ, co udowodniły liczne badania prowadzone w różnych krajach. Gra szachowa już po kilkunastu miesiącach podnosi inteligencję, zwłaszcza dzieci i młodzieży.

Gra w szachy zwiększa też kreatywność mózgu. W prowadzonych raz na cztery lata badaniach uczniów klas VII do IX losowo wybrane grupy młodzieży grają raz w tygodniu przez 32 tygodnie w szachy, gry komputerowe

i inne gry umysłowe, aby zobaczyć, które aktywności najlepiej sprzyjały wzrostowi twórczego myślenia. Grupa szachowa zdobyła wyższe niż inne grupy wskaźniki kreatywności i oryginalności.

Szachy poprawiają pamięć

Aby być dobrym graczem, trzeba pamiętać, jak przeciwnik grał w przeszłości i jakie ruchy pomogły z nim wygrać. W trwającym dwa lata badaniu z lat 80. młodzi studenci, którzy zaczęli regularnie grać w szachy, poprawili swoje oceny ze wszystkich przedmiotów.

Efektom gry w szachy jest też szybsza nauka czytania - w często cytowanych badaniach z 1991 roku dr Stuart Margulies ocenił szybkość czytania i rozumienie tekstu 53 uczniów szkół podstawowych, którzy uczestniczyli w programie szachowym, i porównał z wynikami osiąganymi przez niegrających w szachy studentów z dzielni-

cy i całego kraju. Okazało się, że gra w szachy powoduje zwiększenie szybkości czytania i poprawia zrozumienie tekstu.

Wiadomo też, że szachy poprawiają koncentrację. Mistrzowie wyróżniają się nadzwyczajną umiejętnością koncentracji uwagi na rozgrywanym pojedynku. Liczne badania prowadzone na grupach studentów w USA, Rosji, Chinach i innych krajach w pełni dokumentują tezę, że zdolność młodych ludzi do skupiania się nad rozwiązaniem napotykanego problemu jest pogłębianą umiejętnością grania w szachy.

Dzieci i młodzież, grając w szachy, kształtują najważniejszą z punktu widzenia uzdolnień część mózgu - przedmózgowie. To obszar odpowiedzialny za planowanie, sąd i samokontrolę. Gry strategiczne pomagają dzieciom i młodzieży podejmować lepsze decyzje we wszystkich dziedzinach dorosłego życia. ●

Kiedy zacząć grać w szachy?

Najlepiej już w przedszkolu. Czterolatek jest tak samo sprawny intelektualnie jak siedmiolatek, ale szybciej zapamiętuje.

Mózg człowieka składa się z ok. 10 miliardów neuronów, z których każdy poprzez synapsy łączy się z blisko 10 tys. innymi. Liczba połączeń i ich układ decydują o sprawności umysłowej. Ale ta struktura jest tworzoną i ciągle modyfikowaną w zależności od tego, jak korzystamy z naszego „instrumentu”. Największe możliwości w tym względzie istnieją w początkowych latach życia. Mózg dziecka, które rozpoczyna grę w szachy przed piątym rokiem życia, staje się bardziej twórczy. Czterolatek jest tak samo sprawny intelektualnie jak siedmiolatek, ale szybciej zapamiętuje, gdyż w wieku pięciu lat zaczyna się obumieranie niewykorzystywanych przez mózg komórek mózgowych. Dlatego umysł dziecka jest najbardziej chłonny przed piątym rokiem życia. Granie w szachy w tym wieku zapobiega obumieraniu nieużywanych komórek, dzięki temu ujawniają się ogromne, nieoczekiwane możliwości umysłu dziecka.

Dzięki szachom można otworzyć dzieciom - niezależnie od statusu materialnego ich rodziców - bramy do najlepszych uczelni wyższych i do kariery zawodowej. Najwięcej współzawodnictwa nie się z sobą gra szachowa. M.in. to spostrzeżenie przyczyniło się do powstania uniijnego programu pt. „Szachy w Szkole”. ● **RED**

Czy wiesz, że...

W Nowym Jorku w latach 80. wprowadzono do szkół Szkolny Program Szachowy, który objął zasięgiem ponad 3 tys. dzieci z centrum miasta w stu szkołach publicznych. Na podstawie wyników badań sformułowano wnioski. Okazało się, że szachy m.in.:

- poprawiają u dziecka zdolność logicznego myślenia;
- poprawiają uzyskiwane wyniki, zwłaszcza z języka angielskiego i matematyki;
- uczą wartości ciężkiej pracy, koncentracji i zaangażowania;
- zaszczepiają w młodych zawodnikach poczucie pewności siebie i własnej wartości;
- pomagają dzieciom łatwiej się zaprzyjaźniać. ●

Podziękowania, Podziękowania, Podziękowania

Środowisko szachowe Polski i Europy dziękuje Pani Hannie Gronkiewicz-Waltz – prezydent Warszawy – za sprawowanie honorowego patronatu nad Mistrzostwami Europy oraz za umożliwienie przeprowadzenia Mistrzostw w królewskich warunkach w Pałacu Kultury i Nauki.

Dziękujemy Panu Adamowi Struzikowi – marszałkowi Województwa Mazowieckiego oraz Panu Wojciechowi Bartelskiemu – burmistrzowi Dzielnicy Śródmieście za patronowanie wielu imprezom szachowym rozgrywanym w tym roku w Warszawie.

Przy okazji Mistrzostw Europy serdecznie dziękujemy Spółce Gülermak Polska za całoroczne wspieranie „Szachowej Polonii”.

Wielkie szachowe święto w Warszawie nie byłoby możliwe bez sponsorów i mecenasów. W szczególności dziękujemy czołowej firmie ubezpieczeniowej MetLife Amplito za znaczące finansowe wsparcie, w tym ufundowanie wszystkich nagród pieniężnych.

Podziękowania za finansowe wsparcie imprezy przekazujemy również: Urzędowi Marszałkowskiemu Województwa Mazowieckiego (Departament Edukacji Publicznej i Sportu), Biuru Sportu i Rekreacji Urzędu m.st. Warszawy i Ministerstwu Sportu i Turystyki.

Najmłodsze dzieci biorące udział w Mistrzostwach dziękują Urzędowi Dzielnicy Śródmieście m.st. Warszawy, firmie EGMONT, MetLife Amplito oraz ChessBase za sympatyczne, mikołajkowe upominki. Gorące słowa podziękowań przekazujemy Partnerom Technologicznym: IBM Polska Sp. z o.o., ATM SA oraz ChessBase. To dzięki nim mogliśmy pokazać Polskę, Warszawę i szachy przez pryzmat nowoczesnych technologii, a szachy rozgrywane w PKiN mógł oglądać „na żywo” cały świat.

Dziękujemy Polskiej Organizacji Turystycznej za pełnienie roli Partnera w promocji imprezy w kraju i na świecie oraz hotelom: Ibis Stare Miasto i ATOS za gościnność i profesjonalną współpracę przy zakwaterowaniu szachistów.

Podziękowania kierowane są również pod adresem Zarządu i pracowników Pałacu Kultury i Nauki za niezwykle profesjonalną pomoc w przeprowadzeniu imprezy.

Nie udało się ona bez zaangażowania licznych wolontariuszy.

Beczną rolę odegrali patroni medialni: Polska Agencja Prasowa, TVP Warszawa oraz „Gazeta Wyborcza”, za co dziękujemy.

Mistrzostwa Europy po raz dziewiąty z rzędu zorganizowała Fundacja Szachowa im. gen. Kazimierza Sosnkowskiego we współpracy z Polskim Związkiem Szachowym, na zlecenie Europejskiej Unii Szachowej.

